

TADBIRKORLIK VA KICIK BIZNES FAOLIYATI

Madaminov Xalimjon Kalandarovich

Annotatsiya: Ushbu maqolada Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik iqtisodiyotni rivojlanadirish, Tadbirkorlik va biznesning o’sishi bir-biri bilan chambarchas bog’liq bo’lgan tushunchalari, Tadbirkorlar bozor ehtiyojlarini, tendentsiyalarini va o’zgarishlarni aniqlash kabi bir qator masalalar haqida so`z boradi.

Kalit so`zlar: tadbirkorlik, kichik biznes, iqtisodiyot, xususiy tadbirkorlik, faoliyat, imkoniyat, natija.

Bugungi kunda iqtisodiy faoliyatning hal qiluvchi elementi biznes yuritishdir. Bunday keng tushunchaning ma’nosida nima ko’rib chiqiladi? Iqtisodiyotning tadbirkorlik asosi birinchi navbatda ma'lum toifadagi resurslar mavjudligini nazarda tutadi, ular orasida moddiy, moliyaviy, mehnat va axborot potentsiallari alohida o’rin tutadi.

Zamonaviy rivojlangan bozor iqtisodiyoti sharoitida “tadbirkorlik” tushunchasini kundalik hayotda tez-tez eshitish mumkin. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik iqtisodiyotni rivojlanadirish, aholi bandligi va daromadlarini oshirishda muhim omildir. Ushbu soha vakillarini har taraflama qo’llab-quvvatlash maqsadida oxirgi ikki yarim yilda Prezidentning ellikdan ortiq farmon va qarorlari qabul qilindi.

Jumladan, tadbirkorlik faoliyatini davlat ro‘yxatidan o’tkazish, turli ruxsatnomalar olish va boshqa ko‘plab xizmatlar tartib-qoidalari soddalashtirildi. Bu borada qulaylik yaratish uchun Davlat xizmatlari agentligi va uning joylardagi markazlari tashkil etildi.

Biznesni tashkil etish asoslarining bir qismi bo’lgan muhim komponent bu marketingdir. Bu xizmat mahsulot sotishni barqaror va kengaytirish uchun ta’milot zanjiri operatsiyalarini optimallashtiradi.

Har qanday tashkilotning marketologlari ko‘p sonli vazifalarni hal qilishadi, asosiyлари:

- Bozor va uning tegishli segmentlarini batafsil o’rganish.
- Uning kon'yunkturasi va imkoniyatlari tahlili.
- Kontragentlarning xatti-harakatlarini aniqlash.
- Bozorni yanada rivojlanadirish prognozini shakllantirish va uni korxonaning mahsulot ishlab chiqarish imkoniyatlari bilan taqqoslash.
- Bozorga chiqish strategiyasi.
- Mahsulotlarga talabni oshirish va malakali savdo faoliyatini amalga oshirish.

Tadbirkorlik va biznesning o’sishi bir-biri bilan chambarchas bog’liq bo’lgan tushunchalardir. Tadbirkorlik - bu yangi g’oyalarni yaratish, imkoniyatlarni aniqlash va ularni amalga oshirish orqali qiymat yaratish jarayoni bo’lsa, biznesning o’sishi - bu tadbirkorlik faoliyatining natijasi bo’lib, kompaniyaning hajmi, daromadi, bozor ulushi va rentabelligining oshishini anglatadi.

Tadbirkorlikning ahamiyati biznesning o’sishi uchun:

1. Innovatsiya: Tadbirkorlar yangi g’oyalar va texnologiyalarni joriy etish orqali biznesni oldinga siljitadi. Innovatsiyalar mahsulot yoki xizmatni yaxshilash, yangi bozorlarni ochish va operatsion samaradorlikni oshirishga yordam beradi.
2. Riskni qabul qilish: Tadbirkorlar yangi biznesni boshlashda yoki mavjud biznesni kengaytirishda riskni qabul qilishga tayyor bo’lishadi. Riskni qabul qilish biznesga yangi imkoniyatlarni ochish va raqobatchilardan oldinda bo’lishga yordam beradi.
3. Imkoniyatlarni aniqlash: Tadbirkorlar bozor ehtiyojlarini, tendentsiyalarni va o’zgarishlarni aniqlash qobiliyatiga ega. Bu ularga yangi biznes g’oyalarini yaratish va ularni muvaffaqiyatli amalga oshirishga yordam beradi.
4. Resurslarni jalb qilish: Tadbirkorlar investitsiyalar, kreditlar, grantlar va boshqa resurslarni jalb qilish qobiliyatiga ega. Resurslarni jalb qilish biznesni boshlash, kengaytirish va rivojlantirish uchun zarurdir.
5. Boshqaruv: Tadbirkorlar biznesni samarali boshqarish, jamoani shakllantirish va qarorlar qabul qilish qobiliyatiga ega. Samarali boshqaruv biznesning muvaffaqiyatli bo’lishini ta’minlaydi.